

ÖP 2025

SKÖVDE KOMMUNS ÖVERSIKTSPLAN

ANTAGEN 2012

KORTVERSION

Förord

Vision Skövde 2025 lyder: "Skövde regionen är känd i landet som en välkomnande och växande region där människor, möts verkar och mår bra."

"Tillväxt handlar om att skapa ett rikare liv för alla i Skövde regionen – i alla avseenden. Den utgör en förutsättning för att säkra välfärden. Vi behöver också stärka Skövde regionens attraktivitet och konkurrenskraft. Det skapar förutsättningar för en hög livskvalitet, med fler utbildningar, jobb och bostäder att välja mellan och fler upplevelser av olika slag".

Översiktsplan 2025 är ett strategiskt viktigt dokument som skapar förutsättningar för att nå vår vision. ÖP 2025 visar på hur kommunens mark och vatten bör användas på bästa sätt för att nå en attraktiv och långsiktigt hållbar plats att bo och leva på.

Katarina Jonsson
Kommunstyrelsens ordförande

Innehållsförteckning

Inledning och övergripande mål.....	5
Med helheten i fokus.....	6
Vad är en översiktsplan?.....	6
Kortfakta om Skövde kommun.....	7
Översiktsplanen skapar förutsättningar	8
Fortsatt arbete.....	9
Övergripande riktlinjer.....	10
Visioner, mål och strategier.....	11
Allmänna intressen, bestämmelser & planeringsunderlag.....	11
Strategiska mål i ÖP 2025.....	12
Riktlinjer för genomförande av ÖP 2025.....	15
Inriktning för centrala Skövdes utveckling.....	16
Handel.....	17
Trafik.....	19
Bostäder och boende.....	21
Omsorgsboende – äldreboenden och boenden för socialförvaltningens målgrupper	22
Bebyggelseutveckling på landsbygden.....	23
Fritidsbebyggelse vid Simsjön.....	23
Utredningsområde 16, Simsjöområdet.....	24
Nya områden för bostäder.....	24
LIS-områden.....	25
Områden vid sjön Lången.....	26
Områden vid sjön Vristulven.....	26
Nya områden för verksamheter.....	26
Nya verksamheter.....	27
Utredningsområden.....	27
Tätorter i ytterområdet.....	27
Förskola – grundskola – gymnasium – högskola.....	28
Kulturmiljö.....	29
Rekreation och fritid.....	30
Naturvård och grönytor.....	31
Tysta områden och stora opåverkade områden.....	33
Hälsa och säkerhet.....	34
Transport av farligt gods.....	34
Täktverksamhet.....	35
Vatten.....	36
Vindkraft.....	37

ÖVERSIKTSPLAN – ÖP 2025

Skövde kommuns översiktsplan, ÖP 2025, antogs av kommunfullmäktige i juni 2012. Denna skrift är en kortversion av ÖP 2025 med en sammanfattning av planens grundbultar, mål och riktlinjer. Syftet med detta dokument är att det ska vara en hjälp för den som ska känna till översiktsplanen i stort, men som inte behöver ha detaljkunskap. Sammanställningen ger en bra överblick över helheten. Den har fokus på de strategiska målen och övergripande riktlinjerna för hur vi ska planera kommunens mark- och vattenanvändning samt vad vi ska beakta vid genomförande i efterföljande arbeten (t.ex. detaljplaner, bygglov, investeringsbeslut m. m.).

För fördjupad kunskap och samtliga mål och riktlinjer hänvisas till huvuddokumentet ”ÖP 2025, Skövde kommuns översiktsplan”, med tillhörande kartor och miljökonsekvensbeskrivning. Det är huvuddokumentet som är beslutat av kommunfullmäktige och som ska följas.

INLEDNING OCH ÖVERGRIPANDE MÅL

Med helheten i fokus

Den föreslagna markanvändningen i ÖP 2025 har gjorts utifrån ett helhetsperspektiv och en sammanvägning av olika allmänna och enskilda intressen, med målsättningen att nå en god hushållning med kommunens mark- och vattenresurser. I samband med detaljplanearbeten krävs mer detaljerade studier för en lokal anpassning. ÖP 2025 anger grunderna, riktningen, målen och styrningen för vårt fortsatta arbete med samhällsplaneringen.

Enligt plan- och bygglagen ska kommunens översiktsplan ses över en gång per mandatperiod för att upprätthålla ett aktuellt planeringsunderlag. I maj 2010 beslutade kommunstyrelsens arbetsutskott att låta revidera och uppdatera Framtidsplanen 2015 samt att låta den nya översiktsplanen heta ÖP 2025, Skövde kommuns översiktsplan. Tidshorisonten är som namnet anger, i likhet med kommunens vision, år 2025 men planberedskapen sträcker sig troligen längre än så.

Arbetet med att ta fram ÖP 2025 har skett i projektform med Närings- och Samhällsbyggnadsenheten som projektägare. Organisationen har bestått av åtta fokusgrupper och en projektgrupp med representanter från närings- och samhällsbyggnadsenheten, plan, bygg- och lantmäteriförvaltningen samt tekniska förvaltningen. Kommunstyrelsens arbetsutskott har varit styrgrupp och kommundirektörens ledningsgrupp har varit intern referensgrupp. Näringslivsforum har varit extern referensgrupp.

Vad är en översiktsplan?

Översiktsplanen visar vad marken och vattnet i kommunen ska användas till och är ett verktyg för att forma kommunens långsiktiga utveckling på ett hållbart sätt. Översiktsplanen är grunden för kommunens rätt att själva besluta om detaljplaner och att tolka innebörden i allmänna intressen. Översiktsplanen ska både vara strategisk och vägledande för vardagsbeslut i plan- och byggärenden. Översiktsplanen är också ett viktigt underlag vid överprövning och för företag som letar lämplig plats för sin verksamhet.

Några viktiga skäl till, och nyttor, med översiktsplaneringen är:

- att tänka efter i god tid före.
- att skapa förutsättningar.
- att skapa beredskap för det oplanerade och oväntade.
- att se till helhet, sammanhang och fysisk struktur, snarare än till enskildheter.
- att främja ett hållbart samhälle och en bättre miljö.
- att underlätta detaljplanering, bygglov- och annan tillståndsprövning.
- att främja en god kommunal ekonomi.

Av översiktsplanen ska framgå:

1. Grunddragen i fråga om den avsedda användningen av mark- och vattenområden, 3 kap. PBL.
2. Kommunens syn på hur den byggda miljön ska användas, utvecklas och bevaras.
3. Hur kommunen avser att tillgodose redovisade riksintressen och följa gällande miljökvalitetsnormer.
4. Hur kommunen i den fysiska planeringen avser att ta hänsyn till och samordna översiktsplanen med relevanta nationella och regionala mål, planer och program av betydelse för en hållbar utveckling inom kommunen.
5. Sådana områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen som avses i 7 kap, miljöbalken.

Översiktsplanen ska utformas så att innebörden och konsekvenserna av den tydligt framgår. Vidare ska en miljökonsekvensbeskrivning upprättas för en översiktsplan.

Kortfakta om Skövde kommun

Skövde är idag centralort i Skaraborg, en roll som ska stärkas och utvecklas inom Skövde-regionen, Skaraborg och Västra Götalandsregionen. Skövde är en stad med en positiv utveckling. Här finns ett växande näringsliv och en växande handel med ett stort utbud av butiker inom tre huvudsakliga handelsområden. Högskolan i Skövde och Gothia Science Park, båda ett stenkast från resecentrum, utvecklas och expanderar. Skövde är en av de största garnisonsorterna i Sverige och en intressant ort för lokalisering av administrativa funktioner.

Befolkningsutveckling

Skövde kommun hade sista december 2011 51 761 invånare. Den senaste femårsperioden har invånarantalet i Skövde kommun ökat med över 1 600 personer, alltså 3,2 procent. Dessa ökningarna beror på ett positivt flyttsaldo av studenter och invandrare samt ett födelseöverskott.

Yta och tätortsgrad

Kommunens yta är 683 km². Nästan 85 procent av befolkningen bor i någon av Skövde kommuns tio tätorter. Skövde tätort har nära 35 000 invånare, medan övriga tätorter tillsammans har drygt 9 000 invånare.

Pendling

Enligt 2010 års sysselsättningsstatistik pendlar nästan 10 500 personer varje dag in till Skövde, medan nästan 5 000 pendlar ut. Inpendlingsströmmarna är störst från Falköping, Mariestad, Tibro och Skara. Utpendlingen från Skövde går i huvudsak till grannkommunerna, men även till Stockholm och Göteborg. Resecentrum i Skövde är en viktig regional knutpunkt för kommunikationer inom kollektivtrafik och tåg. Resecentrum har ca 3,8 miljoner besökare per år (2010). Mer än 200 tåg och bussar har Skövde resecentrum som mål dagligen.

Näringslivsstruktur

Skövde kommun har en stor andel sysselsatta inom offentlig sektor 37,5 procent jämfört med 29 procent för riket. Kommunen, Västra Götalandsregionen och Försvarsmakten är stora offentliga arbetsgivare i Skövde. Volvo Personvagnar AB och Volvo Powertrain är de två största privata arbetsgivarna. Dessa fem arbetsgivare står för cirka hälften av alla arbetstillfällen. Skövde kommun har en relativt stor handelssektor med många små och medelstora företag. I anslutning till högskolan finns en teknikpark med flera små utvecklingsföretag inom högteknologiska branscher, bl.a. dataspelsutveckling. Flest nya jobb skapas inom sektorn företagstjänster.

Lokala arbetsmarknadsregioner och infrastruktur

En lokal arbetsmarknadsregion avgränsas av hur pendlingsströmmarna mellan bostad och arbete ser ut och baseras ytterst på individens beslut. Skövdes lokala arbetsmarknadsregion består idag av tio kommuner och är den nionde största LA-regionen i Sverige. Skövdes pendlingsregion omfattar cirka 180 000 invånare och runt 80 000 arbetstillfällen.

Regionförstoring innebär att ytterligare kommuner ansluts till en pendlingsregion när pendlingsutbytet ökar i omfattning. Nutek har i en utredning åt Ansvarskommittén gjort en prognos för utvecklingen av Sveriges pendlingsregioner fram till år 2030. För Skövdes LA-region kommer enligt beräkningarna en sammanläggning med Lidköpings LA-region att ske. En ny pendlingsregion, LA Skaraborg, kommer då att bildas som omfattar alla de femton kommunerna i Skaraborg med ca. 250 000 invånare tillsammans.

Översiktsplanen skapar förutsättningar

- Planen ger en helhetsbild och struktur för ett långsiktigt hållbart samhälle.
- Översiktsplanen bidrar till att skapa förutsättningar för ökad tillväxt och bidrar till att nå Vision Skövde 2025 och de prioriterade utvecklingsområdena.
- ÖP 2025 ger en planberedskap för minst 60 000 invånare. Tyngdpunkten på nya områden för byggnation ligger i Skövde centralort, men även i samtliga övriga tätorter finns en markberedskap för nya bostäder.
- Nya områden skapar förutsättningar för nya och växande verksamheter samt för nya bostäder.
- Högskolans möjligheter att växa skapas, liksom Gothia Science Parks möjligheter, genom att närliggande markområden reserveras för verksamheter med utbildning, forskning och innovationsföretag.
- Planförslaget skapar förutsättningar för en fortsatt positiv utveckling av handeln i Skövde.

- I det regionala perspektivet är en väl fungerande infrastruktur särskilt viktig med ett väl utbyggt väg- och järnvägsnät. Skövde är ett kommunikationscentrum i Skaraborg vilket ställer krav på god framkomlighet för alla trafikslag. En mycket viktig faktor är därför att beakta, planera och skapa fortsatta utvecklingsmöjligheter för Resecentrum. Planförslaget innehåller vidare en markberedskap för lokalisering av en godsterminal. En sådan terminaletablering är positiv för hela regiondelen.

Fortsatt arbete

ÖP 2025 visar på kommunens viljeinriktning och den övergripande strukturen i markanvändningen. Planeringen sker i flera steg. För flera områden i ÖP 2025 krävs ett fortsatt och fördjupat arbete. Nedan anges några av dessa områden som kommunen bör sätta fokus på.

- Fördjupning av översiktsplanen för centrala delarna av Skövde tätort.

Det finns ett tydligt behov att ta fram en fördjupning av översiktsplanen för centrala Skövde, där såväl stadskärnan som de centrumnära områdena tas med. Alla de frågor, behov, förutsättningar och utvecklingstankar som finns behöver genomlysas för att kunna tas omhand och få en långsiktigt hållbar planering för markanvändning och funktioner i centrala Skövde. Tillgången till jungfrulig mark i de centrala delarna av Skövde är klart begränsad. Därför är det viktigt att hushålla med marken för rätt ändamål.

Den allmänna inriktningen är att sträva efter möjligheter till omställning av verksamheter och funktioner i befintliga lokaler, för bästa utnyttjande utifrån behov och funktion, samt förtätning genom ny bebyggelse där detta är möjligt.

Inom Skövdes centrumnära område finns möjligheter att skapa plats för nya bostäder och etableringar. I direkt anslutning till stadskärnan finns tre områden med större utvecklingskapacitet: Arenaområdet, Mariesjöområdet och ett område sydost om Resecentrum.

- Utredning Resecentrum.
- Fördjupning av översiktsplanen, alternativt ett planprogram för Stadsskogen.
- Utredning av Simsjöområdet, inklusive ny vägsträckning.
- Ett tematiskt tillägg till översiktsplanen för den övergripande trafikinfrastrukturen.
- Lokala miljömål.
- Kompensationssystem för balans mellan grönytor och hårdgjorda ytor.

Tillväxt förutsätter nya investeringar. Med en successiv utbyggnad följer successiva investeringar. Detta förutsätter i sin tur en god handlingsberedskap, en långsiktig planering samt bra arbetssätt och rutiner – något som alla förvaltningar har ett gemensamt ansvar för.

Övergripande riktlinjer

Grundbultarna som alltid ska vara med i "tänket"

- Strävan i all planering ska vara att få alla de olika pusselbitarna på rätt plats, så att en sammanhållen helhet skapas. Marken ska användas på långsiktigt bästa sätt.
- En god samhällsplanering som visar vägen för framtida utveckling och expansion är en förutsättning för att svara upp mot behov och nå uppsatta mål och visioner. Översiktsplanen tar ansats i Vision Skövde 2025 där kommunen anger färdriktningen för Skövdes fortsatta utveckling.
- Vid all fysisk planering finns många olika aspekter att ta hänsyn till. Den specifika platsens unika värde, karaktär och möjlighet ger förutsättningarna. Miljö- och klimatfrågorna är viktiga för att skapa ett långsiktigt hållbart samhälle. Det samma gäller en väl fungerande infrastruktur.
- I mitten av 1980-talet lanserades begreppet hållbar utveckling av Brundtland-kommissionen, definierat som "att utvecklingen tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjlighet att tillgodose sina behov". Till skillnad från vad som tidigare varit fallet kopplade Brundtlandkommissionen ihop miljö- och utvecklingsfrågor. Kommissionen såg ekonomisk tillväxt, socialt välbefinnande och god miljö som en helhet.
- Vi bör sätta människan mer i fokus i planeringen. Människor har olika behov i olika åldrar. Folkhälsa, jämställdhet och människors sociala förutsättningar ska beaktas och vara en del av den fysiska planeringen.
- Planeringen bör sträva efter att nå en blandad befolkningsstruktur och ökad mångfald. Likaså är det angeläget att bebyggelsemiljön utformas med god tillgänglighet så att alla oavsett funktionsnedsättning kan bo, arbeta, röra sig fritt och verka i samhället. Trygghetsfrågorna ska beaktas, så att utformning av en plats eller en miljö sker på ett sätt som ökar tryggheten i det aktuella området.
- Planering för naturvård framstår alltmer som lika grundläggande för det attraktiva samhället som en god planering för exempelvis bostadsbyggande och infrastruktur. Grönområdena måste förvaltas, vårdas och vidareutvecklas på ett sådant sätt att Skövdes karaktär bevaras och förstärks.
- Planering för och skapande av kulturella mötesplatser som bibliotek och föreningslokaler, liksom konstnärlig utsmyckning på offentliga platser, är viktigt i såväl ny som befintlig bebyggelse.

Visioner, mål och strategier

Det finns många mål, visioner och strategier som den översiktliga planeringen tar del av, beaktar, bygger på och tar ansats i. Både nationella, regionala och kommunala dokument. Några av dem beskrivs kort i ÖP 2025.

- Vision Skövde 2025
- Skövdes profil – varumärket Skövde
- Vision Västra Götaland – det goda livet
- Turismstrategi Skaraborg
- Transportpolitiska mål
- Målbild för kollektivtrafiken 2025
- Folkhälsomål
- Barnperspektivet
- Jämställdhets- och mångfaldsperspektiv
- Miljömål
- Energi- och klimatplan
- Miljökvalitetsnormer

Allmänna intressen, bestämmelser & planeringsunderlag

Utöver visioner, mål och strategier finns allmänna intressen, bestämmelser och planeringsunderlag att ta hänsyn till. Det gäller bland annat:

- Riksintressen
- Natura 2000
- Natur- och kulturresevat
- Kunskapsunderlag i form av investeringar, utredningar m.m.

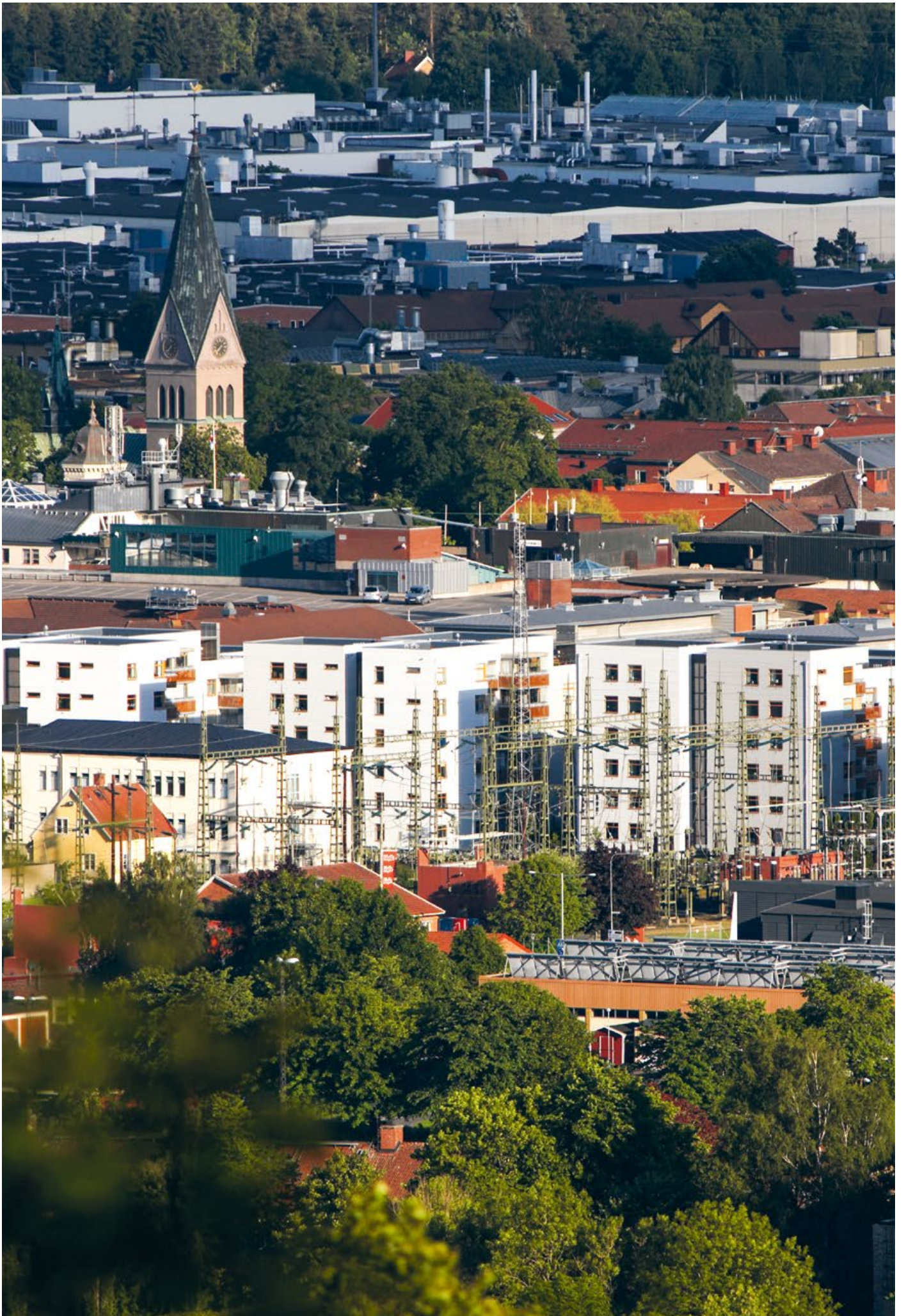

Strategiska mål i ÖP 2025

1. I Vision Skövde 2025 är regionsamarbetet ett av de prioriterade utvecklingsområdena. Skövde kommun ska förstärka rollen som attraktiv centralort och verka för att skapa en större, gemensam arbetsmarknadsregion, arbeta för en utveckling av infrastrukturen och vara en aktiv och tydlig aktör i Västra Götaland.
2. Skövde har en viktig roll i arbetet för fortsatt regionutveckling. Ur planeringsperspektivet vore det önskvärt att vidareutveckla det regionala arbetet kring de övergripande samhällsstrukturerna.
3. Den nuvarande tätortsstrukturen ska bibehållas i stort. Tätorterna Timmersdala, Tidån och Vårsås bör ges förutsättningar för att kunna bibehålla och utveckla nuvarande servicenivåer.
4. Kommunen vill att nya bostäder och kompletterande anläggningar ska kunna byggas på landsbygden.
5. Utmed stambanans hela sträckning genom kommunen ska mark reserveras för ett eventuellt tredje spår.
6. För en långsiktigt hållbar utveckling ska befintlig infrastruktur utnyttjas så effektivt som möjligt.
7. Vid planering av nya områden bör tillgängligheten för samtliga trafikslag särskilt beaktas. Samhällsplaneringen ska stödja ett förändrat beteende som är hållbart på lång sikt.
8. Vid planering av nya områden ska framkomligheten för kollektivtrafiken beaktas.
9. Det är av största vikt att Resecentrums förutsättningar och framtida behov beaktas och tas tillvara. Resecentrum har en avgörande funktion för Skövdes fortsatta utveckling.
10. Vi ska skapa attraktiva boendemiljöer som är anpassade efter människors olika intressen och behov.
11. Närheten till grönska, attraktiva naturområden och naturreservat är en av Skövdes starkaste tillgångar för att skapa attraktiva boendemiljöer.
12. Grönområdena måste förvaltas, vårdas och vidareutvecklas på ett sådant sätt att Skövdes karaktär bevaras och förstärks.

13. Det är viktigt att i samhällsplaneringen beakta och planera för sådana åtgärder som stärker det hälsofrämjande i de livsmiljöer där vi bor, arbetar och tillbringar större delen av vår fritid.
14. Tillgänglighet är en generell samhällsbyggnadsfråga som berör alla. Skövde kommun ska främja en utveckling som skapar goda förutsättningar för alla oavsett funktionsnedsättning att bo, arbeta, röra sig fritt och verka i samhället.
15. Vid planeringen av nya bostadsområden, och även vid annan planläggning, ska tillgång till förskola och grundskola beaktas.
16. Målet är att ha en lika väl utbyggd förskola som grundskolan, med en bra balans i utbudet inom alla stadsdelar. Målsättningen är att alla ska få förskola i närområdet.
17. Kulturhistoriskt värdefulla byggnader och miljöer ska betraktas som en väsentlig del av vårt kulturella arv.
18. Ett rikt utbud av kultur- och fritidsaktiviteter är viktiga framgångsfaktorer för nya kommuninvånare och bidrar till Skövdes attraktivitet. För fortsatt utveckling av Skövde som mötesplats och som en bra plats för ungdomar är tillgången på lokaler och andra anläggningar viktiga.
19. Billingens fritidsområde ska bibehållas och utvecklas som fritids- och rekreationsområde.
20. Skövde ska år 2050 inte bidra med några nettoutsläpp av växthusgaser till atmosfären.
21. Utsläppen av växthusgaser från Skövde kommun år 2020 bör per invånare vara 40 procent lägre än utsläppen år 1990.
22. Det övergripande syftet för EU:s ramdirektiv för vatten är att förvalta och förbättra tillståndet i landets sjöar, vattendrag, kustvatten och grundvatten. Detta är grunden i mycket av det vattenförvaltningsarbete som bedrivs.
23. Målet är också att inom en generation ha uppnått de två av riksdagen antagna nationella miljökvalitetsmål som berör vattenförvaltning, Grundvatten av god kvalitet och levande sjöar och vattendrag.
24. Skövde ska fortsätta växa som handelsstad med ytterligare och kompletterande detaljhandel. Skövde ska ha tre handelsområden; City (stads kärnan) och de två halvexterna handelsområdena Normalm och Stallsiken.

RIKTLINJER FÖR GENOMFÖRANDE AV ÖP 2025

Här följer en förkortad beskrivning av mål och riktlinjer redovisade per sektorsområde. För att läsa målen och riktlinjerna i sin helhet hänvisas till huvuddokumentet.

Inriktning för centrala Skövdes utveckling

Mål och riktlinjer

Centrala Skövde består av en stadskärna och ett centrumnära område. I det fortsatta arbetet med översiktlig planering ska en fördjupning göras för de centrala delarna av Skövde.

Ett utvecklingsarbete för stadskärnan handlar främst om att förädla dess stadsmiljöer och utbud. För att stadskärnan fortsatt ska fungera som stadens primära mötesplats är det viktigt att man i utvecklingsarbetet sätter människan i fokus. Stadskärnan är vår stads finrum. Här ska det vara trevligt, roligt och tryggt att vistas och umgås. En plats som vi känner stolthet över och besöker ofta och gärna.

Skövdes centrumnära område

Inom detta område finns möjligheter att skapa plats för nya bostäder och etableringar. I direkt anslutning till stadskärnan finns tre områden med större utvecklingskapacitet. Arenaområdet, Mariesjöområdet och ett område sydost om Resecentrum (dessa beskrivs kort nedan). Förutom inom dessa tre områden bör även andra områden i Skövde som ligger centrumnära prövas när det gäller omställning och utveckling.

Målbild för Arenaområdet

År 2008 arbetade kommunen fram en idéskiss till målbild för Arenaområdet. Arenaområdet ska utformas på ett sätt som lockar till besök. Detta måste ske dels genom ändamålsenliga byggnader med anpassad skala och god gestaltning, dels genom att byggnaderna fylls med verksamheter samt att det skapas platser för möten mellan människor.

Bostäder kan integreras i området genom placering i de övre våningsplanen. Minst markplanet och våning 1 bör avsättas för annan verksamhet. Utformningen av Arenaområdet ska ge ett arkitektoniskt och gestaltningsmässigt intressant tillskott till Skövdes stadsbild. Det är viktigt att placering och utformning av byggnader bevarar utblickar mot berget Billingen. Variationer i våningshöjd och fasadutformning bör eftersträvas. Från torget framför entrén till Arena Skövde har anlagts ett gång- och cykelstråk diagonalt över kvarteret Fyren med anslutning till korsningen Badhusgatan/Staketgatan. Det är mycket viktigt att detta stråk sedan fortsätter som ett tydligt och naturligt gångstråk mellan Arena Skövde, stadskärnan och Resecentrum.

Mariesjöområdet

Högskola – forskning – innovationsföretag. Ett utvecklingsområde för Gothia Science Park, för växande småföretag och för Högskolan i Skövde. Utvecklingen av området kan ske i långsiktig genom omställning av lokaler i kombination med nybyggnation. Delar av området bör även kunna inrymma flerbostadshus för studentboende. Det är lämpligt att ta fram ett planprogram för hela området.

Det finns en viktig utvecklingspotential för centrala Skövdes fortsatta expansion.

Sydost om Resecentrum

Här finns en viktig utvecklingspotential för centrala Skövdes fortsatta expansion. Området ligger inom gångavstånd till Resecentrum och stadskärnan. Till vad och hur området skulle kunna användas i framtiden bör utredas vidare. Resecentrums funktion och utvecklingsbehov är en mycket viktig faktor att ta med i det arbetet.

Handel

Mål och riktlinjer

År 2009 antog Skövde kommunfullmäktige "Vision för utvecklingen av Skövde som handelsstad". Visionen är vidare beskriven i dokumentet "Affärsplan för handelsstaden Skövde": "Skövde – en attraktiv handelsstad – inspirerande och generös" "Genom samverkan ska vi stärka, utveckla och skapa nytt".

De övergripande målen för handelsstaden Skövdes långsiktiga utveckling är att öka Skövdes handelsindex från 120 år 2007 till en hög, stabil nivå runt 130 och kunna behålla den fram till år 2015 samt att, tillsammans med övriga skaraborgskommuner, minska handelsflödet ut från Skaraborg.

- Skövde ska fortsätta växa som handelsstad med ytterligare och kompletterande detaljhandel.
- Skövde ska ha tre handelsområden; City (stadskärnan) och de två halvexterna handelsområdena Normalm och Stallsiken. Dessa ska behållas och vidareutvecklas. Här ska detaljhandeln fortsätta växa. Områdena ska utvecklas mot tydliga, kompletterande profiler och en hög tillgänglighet för människor, fordon (cykel/mc/bil) och kollektivtrafik.
- Ny detaljhandelsyta ska i första hand tillskapas inom Skövdes tre handelsområden, både genom omställning av befintlig verksamhet och tillskapande av nya markytor.
- Ytterligare nya handelsområden ska inte öppnas.
- Dagligvarubutik ska finnas i eller i direkt anslutning till stadskärnan.
- I takt med att Skövde växer i population och handelsindex ska även större dagligvaruenheter ges möjlighet att etablera sig, företrädesvis i befintliga handelsområden.
- Bostadsnära dagligvaruhandel och service bör främjas i tätorterna på landsbygden och inom stadsdelarnas centrumbebyggelse i Skövde tätort.
- I detaljplaneringen av nya bostadsområden ska det tas hänsyn till möjligheten till etablering av dagligvarubutik och/eller annan bostadsnära service i strategiska lägen.
- Möjligheten att nå handeln med kollektivtrafik bör beaktas.

- I samband med större etableringsförfrågningar bör separata konsekvensanalyser av effekter på den befintliga handeln i kommunen göras.
- Frågorna kring mål och riktlinjer för detaljhandeln bör fördjupas i en handelspolicy för Skövde kommun.

City – Stadskärnan

City som handelsområde har naturligt karaktären av charmig stadsmiljö med ett mycket brett utbud av handel och övriga verksamheter, på ett sätt som de andra handelsområdena inte har. Här samsas butiker med restauranger, kaféer, kultur- och nöjesetableringar, annan kommersiell och offentlig service, kontor, bostäder och parker.

Detaljhandeln ska få fortsätta att växa inom området, främst genom omställning av befintliga lokaler. Lätt sällanköpshandel bör prioriteras i lokaler utmed de stora handelsstråken och torgen samt överlag i lokaler i gatuplan för att stärka upplevelsen av liv och rörelse i city.

Norrmalms handelsområde

Detaljhandeln ska få fortsätta växa på området, främst genom omställning av befintliga lokaler. Ytterligare detaljhandel kommer att generera ytterligare trafikflöden till, från och inom området. Detta medför att områdets förutsättningar och möjligheter kräver ett fortsatt utredningsarbete med bl.a. analyser av konsekvenser av möjliga etableringar och möjliga infrastrukturlösningar för att god tillgänglighet till området ska kunna säkerställas.

Detaljhandeln ska
få fortsätta att växa
inom området

Stallsikens handelsområde

Karaktären för Stallsikens handelsområde är ett volymhandelsområde med inriktning på hem och fritid. Med volymhandel avses skrymmande varor eller butiker som kräver stora ytor per såld enhet. Här tillåts inte köpcentra eller gallerialiknande butikslösningar, inte heller verksamheter med beklädnadshandel som huvudinriktning. Detaljhandeln ska få fortsätta att växa på området.

Trafik

Mål och riktlinjer

Kollektivtrafik

Tätorterna Skövde och Skultorp har stadstrafik med buss, medan Stöpen trafikförsörjs med regionaltrafik. Målsättningen är att skapa fysiska förutsättningar för att kunna bibehålla eller förbättra nuvarande trafikutbud i befintliga områden.

Vid planering av nya områden ska framkomligheten för kollektivtrafiken beaktas. Kollektivtrafiken bör på ett bra sätt kunna nå områden med tätare bebyggelse så att gångavstånden till hållplatserna blir korta.

Vid planering av nya områden ska framkomligheten för kollektivtrafiken beaktas.

Gång-, cykel- och biltrafik

Vid planering av nya områden bör tillgängligheten för samtliga trafikslag särskilt beaktas. Samhällsplaneringen ska stödja ett förändrat beteende som är hållbart på lång sikt. Det innebär dels att skapa förutsättningar i befintliga miljöer och dels att skapa nya områden som från grunden möjliggör för invånarna att välja ett hållbart transportsätt. Andra trafikslag än bil behöver lyftas upp och tydliggöras.

Gångtrafik bör behandlas som ett eget trafikslag och cykelns konkurrenskraft gentemot bilen vid korta resor uppmärksammas. Kommunen ska arbeta i enlighet med en antagen Trafikstrategi, dess programdel och åtgärdsdel, samt i aktuella fall planera utifrån fyrstegsprincipen.

För att få en god struktur och möjlighet till fortsatt expansion i Skövde tätort bör befintligt huvudgatunät kompletteras. Med de ökade trafikmängder som utbyggnadsområdena genererar kommer på sikt en förändring av gatorna att krävas, samt eventuellt ytterligare någon förbindelse i öst/västlig riktning. Både Nohlagavägen och Hjovägen är idag hårt belastade.

Gång- och cykelvägar

Vid planeringen av nya bostadsområden är utgångspunkten att dessa ska knytas till det befintliga gång- och cykelvägnätet. En strävan är att utveckla huvudcykelvägnätet så att stadsdelar knyts ihop på ett bra sätt. Som ett exempel kan nämnas östra delen av tätorten där de senaste årens exploateringar har ökat behovet av en sammanhängande cykelväg.

Främst är det mellan tätorterna i kommunen, inklusive Skövde, som en omfattande utbyggnad av gång- och cykelvägar är önskvärd. Mellan tätorterna är det Trafikverket som är väghållare och ansvarar för infrastrukturen. Utbyggnaden måste ske genom ett samarbete mellan kommunen och Trafikverket.

Väg 26

Väg 26 ligger kvar i nuvarande läge fram till Horsårondellen och förutsätter en successiv ombyggnad till 2+1 eller 2+2 med planskilda korsningar. I samband med den planerade utbyggnaden av Skövde vid Stadsskogen och Norra Ryd föreslås en framtida sträckning av ny väg, vilken långsiktigt bedöms kunna bli en ny sträckning av väg 26. För att möjliggöra detta behövs förbindelser under Västra stambanan. En sådan ny vägsträckning leder den nord-sydgående trafiken på ett naturligt sätt förbi och genom Skövde och ger ökad trafiksäkerhet med en trolig tidsvinst för trafikanterna. Den nya vägsträckningen är också viktig för den fortsatta expansionen av Skövde med utbyggnadsområdena i Stadsskogen och Norra Ryd. Den nya vägen öppnar för en god tillgänglighet till dessa.

Stadsskogen är ett stort sammanhängande utvecklingsområde med både bostäder och verksamheter som ska studeras vidare i en fördjupning av översiktsplanen, eller som planprogram. Då bör man även studera hur utbyggnaden av vägar och gator kan ske i olika etapper innan man når den slutliga målsättningen och vägstandarden. Området ska planeras utifrån ett hållbart transportsystem.

Väg 49

Vägen passerar Skövde i öst/västlig riktning. En stor del av trafiken passerar genom centrum, eftersom den sträckan är avsevärt kortare än sträckning söderut via Fabiansrondellen. All trafik passerar idag Hallenbergsrondellen, som vid vissa tider är överbelastad. Dåvarande Vägverket gjorde 2007 en fördjupad förstudie för sträckan Våmb–Annero. Föreslagen sträckning enligt förstudien redovisas på karta A, markanvändningskartan. Vid genomförandet av denna sträckning bör på sikt en fortsättning på en ny vägsträckning direkt ut mot Segerstorps trafikplats studeras.

Järnväg

Västra stambanan är ett riksintresse. Längs med stambanan ska ett 30 meter brett bebyggelsefritt område finnas enligt Trafikverkets riktlinjer. Utmed stambanans hela sträckning genom kommunen ska även mark reserveras för ett eventuellt tredje spår, vilket innebär ytterligare cirka 15 meter. Denna markreservering ska beaktas vid all ny planering och bygglovgivning.

Konflikter mellan gods- och persontrafik kan lösas genom en utbyggnad av bangårdsspår vid Mariesjö. Även en godsterminal för Skaraborg kan lokaliseras till området norr om Mariesjö. En godsterminal vid Mariesjö kan även utnyttjas av försvaret vid behov av större omlastningar. Delar är idag planlagda.

I Tidän föreslås att mark reserveras för en framtida pendelstation med både buss och regionala tåg.

Bostäder och boende

Att skapa goda förutsättningar för attraktivt boende i Skövde är en av förutsättningarna för att Skövde ska kunna växa från ca 51 800 invånare år 2011 till 60 000 invånare år 2025 – den färdriktning som Skövdes vision pekar ut. I snitt behöver det byggas 280 bostäder per år, utgående från en boendetäthet på 2,10 invånare per hushåll.

ÖP 2025 skapar förutsättningarna för detta genom att säkerställa markbehov och peka ut områden för nya bostäder. Områdena är markerade med mörkgul färg på markanvändningskartan, karta A, i huvuddokumentet. Yttertätorterna har separata kartblad i dokumentet.

Hur markområdena ska prioriteras utifrån olika boendebehov görs i ett separat boendestrategiskt program (BP 2015). Planering och volymer beskrivs utifrån samhällets och marknadens behov av olika typer av bostäder, boendeformer och geografiska områden, samt utifrån olika målgrupper. Planen utarbetades under 2011–2012 och antogs av kommunfullmäktige i september 2012.

Mål och riktlinjer bostäder och boende

Planeringen av nya markytor för bostäder ska ha som målsättning att alltid erbjuda ett brett urval av olika boendeformer, i olika geografiska lägen. Vi ska skapa attraktiva boendemiljöer som är anpassade efter människors olika intressen och behov.

För en långsiktig hållbar utveckling ska befintlig infrastruktur utnyttjas så effektivt som möjligt. Därför ska nya områden för boende i möjligaste mån komplettera befintlig bebyggelse och möjligheterna till förtätning utredas på ytor som lämpar sig för boende.

Ny bebyggelse bör planeras så att den bidrar till minsta möjliga resandeökning med bil.

Den stora efterfrågan på mark för bostäder medför att mera centralt belägna områden primärt ska upplåtas för byggnation med en högre exploateringsgrad, d. v. s. främst radhus och flerbostadshus.

Vi ska skapa attraktiva boendemiljöer som är anpassade efter människors olika intressen och behov.

Närheten till grönska, attraktiva naturområden och naturreservat är en av Skövdes starkaste tillgångar för att skapa attraktiva boendemiljöer. Därför är det av stor vikt att sådana områden bibehålls och utvecklas. Gröna stråk ska finnas för att binda samman tätortens bostadsområden och natur- och fritidsområdena. För mark som är lämplig för kompletteringsbebyggelse eller förtätning i anslutning till Högskolan bör studentbostäder prioriteras.

Vid planeringen av nya bostadsområden, och även vid annan planläggning, ska tillgång till förskola och grundskola beaktas.

Kommunen ska sträva efter att alla bostäder ska vara tillgängliga för alla. Nya hinder får inte skapas för boende med funktionsnedsättning. Därför ska kommunen följa utvecklingen av bland annat ny teknik när det gäller sophantering i bostäder. Riktlinjer och standard för fysisk tillgänglighet finns för tillgängliga och användbara miljöer. Materialet har tagits fram av Västra Götalandsregionen, funktionshinderrörelsen och bl.a. Skaraborgs kommunalförbund. Tillgängligheten definieras utifrån lagstiftning, förordningar, föreskrifter, allmänna råd, rekommendationer och erfarenhetsbaserad kunskap som vägs samman till en gemensam definition. Skövde bör eftersträva en grön standard som innebär tillgänglighet för nästan alla. Om inte grön standard kan uppnås ska dokumentation om orsakerna till detta tas fram.

Omsorgsboende – äldreboenden och boenden för socialförvaltningens målgrupper

Behov och riktlinjer

Skövde kommun ska främja en utveckling som skapar goda förutsättningar för alla, oavsett funktionsnedsättning, att bo, arbeta, röra sig fritt och verka i samhället. Detta förutsätter en tillgänglig och användbar miljö för barn, ungdomar och vuxna med nedsatt rörlighet, kognitiv nedsättning, syn- och/eller hörselnedsättning samt psykiska eller medicinska nedsättningar.

Tillgänglighet är en generell samhällsbyggnadsfråga som berör alla, ung som gammal. Ett av de funktionshinderpolitiska målen är att förbättra tillgängligheten.

Inom såväl äldreomsorgen som inom socialförvaltningens målgrupper (ungdomar, psykiskt funktionshindrade, flyktingar, barnfamiljer, missbrukare) finns behov av fler bostäder. Bostäder i olika boendeformer och olika storlekar på lägenheter. Från små till riktigt stora. De olika boendeformerna bör integreras bland övriga kommunmedborgare och inte hänvisas till särskilda boendelösningar inom vissa bostadsbestånd. Socialförvaltningens målgrupper behöver tillgång till lägenheter av olika storlekar och lägen i hela kommunen. Inom äldreomsorgen gäller kvarboendepincipen vilket innebär att äldre människors behov av tillgänglighet och den fysiska miljön måste tillgodoses, så att de kan bo kvar i det enskilda boendet så länge som önskas. Detta bör beaktas i all utformning av boenden och annan samhällsservice.

Som komplement till eget boende och särskilt boende finns det ett klart behov av något slag av mellanform som seniorboende eller trygghetsboende inom hela kommunen. Dessa olika boendeformer bör på ett tidigt stadium föras in i planeringen för att komplettera valmöjligheten för äldre människor att anpassa sitt boende när så önskas. Arbet rutinerna för hur bostadsbehoven inom omsorgssektorn fångas upp bör utvecklas, så att dessa frågor tydligare kommer med tidigt i planeringsprocessen, bl.a. i program- och detaljplanprocesserna.

Tillgänglighet är en generell samhällsbyggnadsfråga som berör alla, ung som gammal.

Bebyggelseutveckling på landsbygden

Riktlinjer

Den nuvarande tätortsstrukturen ska bibehållas i stort. Tätorterna Timmersdala, Tidän och Vårsås bör ges förutsättningar för att kunna bibehålla och utveckla nuvarande servicenivåer.

Kommunen vill att nya bostäder och kompletterande anläggningar ska kunna byggas på landsbygden.

Vid byggnation av enstaka bostadshus där detaljplanens bestämmelser inte gäller sker prövning via bygglov. I samband med en bygglovsansökan gör byggnadsnämnden en lämplighetsprövning i varje enskilt fall. Bedömningen görs utifrån gällande lagstiftning, kommunens policy och generella rekommendationer.

Fritidsbebyggelse vid Simsjön

Riktlinjer

Karaktären av fritidshusområde runt Simsjön ska bevaras. Möjligheter bör finnas att i detaljplaner för mindre delområden pröva möjligheten att tillåta större byggrätter.

I april 2010 antog Byggnadsnämnden ändring av och tillägg till områdesbestämmelserna för Simsjöområdet med anledning av möjligheten att ansluta fastigheterna till kommunalt vatten och avlopp. Avsikten är att dessa områdesbestämmelser även fortsättningsvis ska reglera bebyggelsen i det befintliga Simsjöområdet. I områdesbestämmelserna fastställs att områdets storlek och karaktär ska bibehållas utan tillkommande ny bebyggelse. Områdesbestämmelserna medger tillbyggnad av de ursprungliga byggnadsareorna med 25 m² för huvudbyggnad till totalt 75 m² och för uthus med 5 m² till totalt 25 m².

I mindre enskilda delar av området med stora fastigheter kan i framtiden önskemål framkomma om utökning av tillåtna byggnadsareor. Önskemålen ska då sammanställas till en begäran om prövning genom detaljplaneförfarande. Frågor som då kommer att utredas är bland annat gatu- och vägnätets standard, behovet av gång- och cykelvägar, snöröjning, avfallshantering, omfattningen av offentlig respektive kommersiell service, anpassning till befintlig byggnation och naturvärden, strandskydd m.m.

Utredningsområde 16, Simsjöområdet

Riktlinjer

ÖP 2025 pekar på ett utredningsområde för ny bostadsbebyggelse i Simsjöområdet. Förutsättningarna för en större byggnation av nya bostäder i Simsjöområdet ska utredas i ett separat arbete. Utredningen bör bl.a. behandla exploateringsgrad och typ av bostadsbebyggelse samt ta fram en lämplig avgränsning av utbyggnadsområdet. Karaktären på befintligt fritidshusområde och områdesbestämmelserna för detta ska beaktas i utredningsarbetet. Områdena ska planeras med en god tillgänglighet till omgivande naturområden. Avståndet mellan befintlig fritidshusbebyggelse och den nya bebyggelsen ska vara tillräckligt stort för att bevara upplevelsen och karaktären av fritidshusområdet.

Angränsande områden uppe på bergsplatån liksom vid bergskanten omfattas av riksintressen för naturvård, friluftsliv och Natura 2000. Delar ingår i naturreservaten Klasborg och Våmb's ängar samt Sydbillingen. Delar är klass 1-områden i naturvårdsprogrammet.

Nybyggnation av permanentbostäder kommer att medföra ökade trafikrörelser på Simsjövägen. Detta innebär i sin tur med största sannolikhet att delar av Simsjövägen behöver byggas om i en delvis ny sträckning.

I samband med utredningsarbetet bör även en konsekvensbeskrivning göras för att kunna bedöma om och i så fall hur berörda naturvärden och Natura 2000-områden påverkas både uppströms och nedströms utbyggnadsområdena. Det inkluderar även en eventuell ny väg. Konsekvensbeskrivningen bör även ta upp frågorna kring hållbara transportsystem, med gång-, cykel- och kollektivtrafik, samt närhet till skola och annan service.

Nya områden för bostäder

I huvuddokumentet ÖP 2025 beskrivs planerade framtida bostadsområden område för område. Först med en nulägesbeskrivning och sedan med riktlinjer för framtida markanvändning. Riktlinjerna redovisar hur de olika områdena bör utformas samt vilka hänsyn som ska tas vid detaljplaneringen. Nedan listas dessa områden för nya bostäder. I övrigt hänvisas till huvuddokumentet.

Nya områden för bostäder

1. Trädgårdsstaden (planprogram finns)
2. Norra Trädgårdsstaden
3. Stadsskogen
4. Stadsskogens centrumdel

5. Vid Skogsrovägen
6. Aspö (Planprogram finns)
7. Frostaliden (Planprogram finns)
8. Hasselbacken (Planprogram finns)
9. Norr om Lerdalavägen
10. Väster om Däldernavägen
11. Mossagården
12. Fältspaten (Planprogram finns)
13. Sommarvägen
15. Hentorp Södra
17. Ekedal
18. Östergatan
19. Hasslum (Planprogram finns)
20. Norr om Horsåsvägen
23. Skultorp, Östra skogen
24. Skultorp, Område vid Sofiero
25. Stöpen Björkebacken (Planprogram finns)
26. Stöpen, Västra Stöpen

LIS-områden

Mål och riktlinjer

Strandskydd och LIS-områden regleras i miljöbalkens 7 kap. Med områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen (LIS) avses ett område som är lämpligt för utveckling av landsbygden och är av ett sådant slag och har en så begränsad omfattning att strandskyddets syften fortfarande tillgodoses långsiktigt. Syftet med att redovisa områden för landsbygdsutveckling i strandnära lägen är att stimulera den lokala och regionala utvecklingen i områden som har god tillgång till fria strandområden och där en viss byggnation kan ske utan att strandskyddets syften åsidosätts. I Skövde kommun föreslås några mindre LIS-områden som i första hand avses för bostads- och fritidshusbebyggelse. Allmänhetens tillgänglighet till stranden ska beaktas. Bebyggelsen bedöms kunna bidra till en positiv landsbygdsutveckling i området.

Områden vid sjön Lången

Områdena ligger i direkt anslutning till befintlig bebyggelse i Melldala. Båda områdena utgörs idag i huvudsak av åkermark.

Områdena bedöms lämpliga för permanentboende i form av enbostadshus. En framtida exploatering ska dock föregås av upprättande av en detaljplan där platsens förutsättningar studeras mer i detalj, bland annat med avseende på detaljavgränsning mot lövskogsområdet och vattenskyddsområdet. I samband med detaljplanearbetet ska även markförhållanden och geotekniska förutsättningar studeras.

Områden vid sjön Vristulven

Områdena är lämpliga för fritidshusbebyggelse. En förutsättning för ytterligare byggnation i området är att få till stånd en bra lösning för avloppsfrågan. En framtida exploatering ska dock föregås av upprättande av detaljplaner där platsernas förutsättningar studeras mer i detalj. Då ska även de geotekniska förutsättningarna studeras.

Vid området sydväst om Sjöhagen finns en liten strand som ska vara tillgänglig för allmänheten. Inom detta område finns även skog med stora barrträd som ska beaktas vid den fortsatta planeringen. De utgör en lämplig zon mellan befintlig och ny bebyggelse.

Nya områden för verksamheter

Generellt kan sägas att föreslagna nya verksamhetsområden är lokaliserade i direkt anslutning till det övergripande vägnätet. Det utesluter inte att vissa mindre, ej störande verksamheter kan lokaliseras inom bostadsområdena i anslutning till servicefunktioner.

I huvuddokumentet ÖP 2025 beskrivs planerade framtida verksamhetsområden område för område, först med en nulägesbeskrivning och sedan med riktlinjer för framtida markanvändning. Riktlinjerna redovisar hur de olika områdena bör utformas samt vilka hänsyn som ska tas vid detaljplaneringen. Nedan listas dessa områden för nya verksamheter. I övrigt hänvisas till huvuddokumentet.

Nya verksamheter

- 51. Stadsskogen
- 52. Norra Ryd
- 53. Vid planerad anslutning N Ryd – väg 26
- 54. Vid Horsåsrondellen
- 55. Södra Stallsiken
- 57. Mejselvägen (Planprogram finns)
- 58. Timboholm (Planprogram finns)
- 59. Södra Aspelundsvägen
- 60. Skultorp, Trafikplats Skultorp – väg 26

Utredningsområden

I ÖP 2025 finns ett antal utredningsområden. Dessa förutsätter ytterligare studier innan vi kan ta ställning till slutlig avgränsning och typ av markanvändning. Utredningsområdena är:

- 16. Simsjön
- 80. Väster om väg 26, utredningsområde
- 81. Stadsskogen, utredningsområde
- 82. Skultorp, Loringa utredningsområde

Tätorter i ytterområdet

Tätorterna i ytterområdet är redovisade i egna avsnitt med text och kartor som visar ytor för nya bostäder, nya verksamheter, utredningsområden med mera. Se vidare i huvuddokumentet.

- Fjället
- Igelstorp
- Lerdala
- Timmersdala

- Ulvåker
- Tidån
- Våring
- Vårsås
- Varola (ingen egen karta)

Förskola – grundskola – gymnasium – högskola

Förskola och grundskola

Kontakt med skolförvaltningen ska tas i ett tidigt skede vid arbetet med planprogram och detaljplan. Det är också viktigt att skapa trafiksäkra skolvägar.

Vid planeringen av nya bostadsområden, och även vid annan planläggning, ska tillgång till förskola och grundskola beaktas.

I de centrala delarna av staden är bristen på förskoleplatser som störst. När det nu sker en generationsväxling i stadens centralt placerade villor samtidigt som en förtätning sker uppstår en brist på förskoleplatser. De äldre områdena behöver därför analyseras utifrån detta perspektiv. När tillfälle ges bör lämpliga fastigheter som kan bli förskolor köpas in.

Målet är att ha en lika välutbyggd förskola som grundskolan med en bra balans i utbudet inom alla stadsdelar. Målsättningen är att alla ska få förskola i närområdet. Förskolan ska kunna erbjuda barnen en trygg miljö som samtidigt utmanar och lockar till lek och aktivitet. Den ska inspirera barnen att utforska omvärlden.

Vid planeringen av nya bostadsområden, ska tillgång till förskola och grundskola beaktas.

Gymnasium Skövde

Andelen elever från närliggande kommuner som studerar på Gymnasium Skövde uppgår till cirka 40 procent och närhet till goda kommunikationer är av största vikt.

De lokaler där utbildningsförvaltningen idag bedriver sin verksamhet är inte fullt ut anpassade för dagens skola. En stimulerande arbetsmiljö och modern teknik är en förutsättning för att öka målfyllnelsen. Nya lokaler skulle ge möjlighet att tillämpa dagens moderna pedagogik fullt ut.

Vuxenutbildning Skövde

Vuxenutbildning Skövde erbjuder utbildning för vuxna, från grundskoleutbildning och Svenska för invandrare till gymnasieutbildning, reguljära kurser, uppdragsutbildningar samt Yrkeshögskoleutbildningar. Utbudet av kurser och utbildningar inom vuxenutbildningen förändras hela tiden. Vissa utbildningar pågår under en bestämd tidsperiod medan andra har kontinuerlig intagning.

Gymnasiecampus

Ett gymnasiecampus, där Vuxenutbildningen ingår som en självklar del, bör ses som en viktig del för utvecklingen av Gymnasium Skövde. En samordning kan bidra till stora samordningsvinster vad gäller kompetens, utrustning och lokaler inom utbildningsförvaltningen. Det är angeläget att kommunen arbetar vidare med frågan om ett framtida gymnasiecampus. En separat utredning om vilka fysiska möjligheter som finns har påbörjats sommaren 2012.

Högskoleområdet ska vara sammanhållet.

Högskolan

Förutsättningar ska vidmakthållas för ett samlat campus. Högskoleområdet ska vara sammanhållet och ligga nära Gothia Science Park. Expansionsmöjligheter ges österut. Närhet och god kommunikation mellan Högskolans campus, kårhus och studentbostäder ska eftersträvas. Lokalisering av ytterligare studentbostäder nära Högskolan bör eftersträvas.

Kulturmiljö

Mål och riktlinjer för kulturmiljöer

Kommunen omfattar ett stort kulturlandskap som brukats av människan under mycket lång tid. Inom Skövde kommun finns ett flertal kulturmiljöer som utpekats som viktiga.

Kulturhistoriskt värdefulla byggnader och miljöer ska betraktas som en väsentlig del av vårt kulturella arv. Bevarande ska vara en naturlig parameter vid kommande planarbeten. Detta gäller även enskilda byggnader och sammanhängande väl bevarade miljöer från senare tid.

Vid nybyggnation och planläggning av nya områden är det viktigt att vidare utreda kulturlandskapets värden och karaktär, och därigenom kartlägga vad som särskilt bör värnas om. Även möjligheter till kulturella mötesplatser i staden ska beaktas.

Kulturmiljöprogrammet för Skövde kommun pekar ut de värdefulla kulturmiljöer som är särskilt viktiga att värna om. Kulturmiljöprogrammet kompletterar de tidigare framtagna inventeringarna "Kulturhistoriskt värdefulla byggnader och miljöer i Skövde kommun" (1988) samt "Skövde stadsplanering och bebyggelse 1760-1960, kulturhistoriska byggnader och miljöer" (1991), vilka också ger utgångspunkter för bedömningen av vilka byggnader och miljöer som är kulturhistoriskt värdefulla.

Vid nybyggnation och planläggning av nya områden är det viktigt att vidare utreda kulturlandskapets värden och karaktär

Rekreation och fritid

Mål och riktlinjer

Två av de sex prioriterade utvecklingsområdena i Vision Skövde 2025 säger: ”Ett rikt och varierat kulturliv ska bidra till ökad livskvalitet.” och ”Närheten till naturen berikar och ska erbjuda möjlighet till rekreation och ett hälsosamt liv.”

Ett rikt utbud av kultur- och fritidsaktiviteter är viktiga framgångsfaktorer för nya kommuninvånare och bidrar till Skövdes attraktivitet. För fortsatt utveckling av Skövde som mötesplats och som en bra plats för ungdomar är tillgången på lokaler och andra anläggningar viktiga. Vid planering av nya bostadsområden är därför lokaler för kultur och- fritidsaktiviteter viktigt att beakta. Kultur, fritid, motion och vistelse i naturen bidrar till ökad livskvalitet och förebygger ohälsa. Sett ur barnens perspektiv är även vikten av förekomsten av lekplatser och träffpunkter stor.

Det finns behov av ytterligare en friidrottshall eller multi-hall där flera olika idrotter kan utövas.

Utifrån folkhälsoperspektivet är det viktigt att kommunen kan erbjuda invånarna kulturell verksamhet och tillgång till anläggningar och lokaler för fysiska aktiviteter.

Behovet av näridrottsplatser liknande den som finns i Södra Ryd bör uppmärksammas. En näridrottsplats erbjuder en yta som ger möjligheter att utöva många olika idrotter och andra aktiviteter. En sådan plats kan gynna alla grupper i samhället.

Vid fortsatt utbyggnad och utveckling av Skövde i Trädgårdsstaden och Stadsskogen blir det extra viktigt att skapa aktivitets- och rekreationsytor i närområdet eftersom avståndet till Billingen blir ganska långt. Kultomtens ridskola ligger i anslutning till Trädgårdsstaden. I den fortsatta planeringen av nästa etapp av Trädgårdsstaden ska därför hänsyn tas till behovet av ridvägar med mera.

Vid planeringen av nya bostadsområden är det viktigt att beakta behovet av ytor för möjligheter till spontana aktiviteter. Skolornas behov av tillgång till ytor för aktiviteter av olika slag är också viktiga att beakta.

Befintliga badplatser ska så långt möjligt upprätthållas som badplatser med bra vattenkvalitet. Badplatsen vid Karstorpsjön bör restaureras och återskapas till en attraktiv, centralt belägen badplats.

Billingens fritidsområde har stora kvaliteter för Skövde med sitt stora utbud och rika möjligheter. Området ska bibehållas och utvecklas som fritids- och rekreationsområde. ÖP 2025 säkerställer möjligheten till en utbyggnad av slalombacken ner till Dalvägen/Ekängsvägen. Karstorpsområdet vid Billinge hov/Lillegården ges en markreserv för möjlig utveckling av idrottsområdet.

Ett rikt utbud av kultur- och fritidsaktiviteter är viktiga framgångsfaktorer för nya kommuninvånare och bidrar till Skövdes attraktivitet

Naturvård och grönytor

Förutsättningar

Skövde kommun har påfallande många och stora naturrikedomar, många in på den stadsbyggda miljön och i vissa fall är områdena helt unika ur ett nationellt perspektiv. Ädellövskogarna på Billingens sluttningar hyser unika naturvärden. Det småskaliga odlingslandskapet med ängs- och hagmarker har skötts under många hundra år. Tillsammans med den höga kalkhalten i jordarna bidrar detta till att skapa förutsättningar för det rika växt- och djurliv som finns i kommunen. Det kamélandskap med branta kullar och sänkor som istiden skapat ger förutsättningar för grönområden även inne i stadsmiljön. Kyrkogårdar, parker, alléer och torg är byggstenar i tätortens grönstruktur. Många områden är i dag lättillgängliga för Skövdes invånare och andra besökare, då vandringsleder anlagts i stor skala och vissa platser handikappassats.

Kommunerna har genom ansvaret för den fysiska planeringen en nyckelroll när det gäller att planera – aktivt och förebyggande – för en hållbar boendemiljö med en långsiktigt förvaltd grönstruktur. Betydelsen av tätortsnära natur och tillgång till denna samt friluftsliv och folkhälsa har stärkts.

Grönstruktur

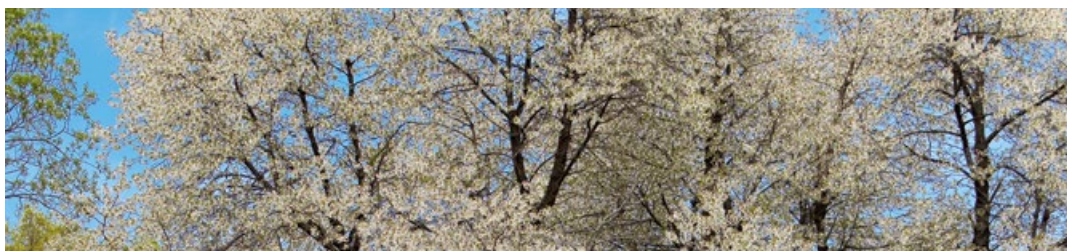
Alla typer av vegetation bildar tillsammans med allt vatten sammanhållande strukturer – grönstruktur och blåstruktur. I bland låter vi blåstrukturen innefattas i begreppet grönstruktur.

Som tidigare nämnts finns det tydliga samband mellan grönska och människors hälsa. För att uppnå dessa folkhälsoeffekter ska det vara högst 300 meter mellan bostaden och ett grönområde (SCB 2012).

Ett av de nationella miljömålen delmål handlar om strategier för hur grön- och vattenområden i tätorter och tätortsnära områden ska bevaras och utvecklas och andelen hårdgjorda ytor inte ökas. Markanvändningskartan (karta A) visar viktiga grönstråk i Skövde samt de områden som är viktiga att bevara som tätortsnära naturområden.

Mål och riktlinjer för naturvård och grönytor

Kommunen ska arbeta för att bevara och utveckla biologisk mångfald. Naturvårdsarbetet i Skövde syftar till att skydda värdefulla områden och arter samt att möta invånarnas behov att vara i naturen och ta del av allt som naturen ger. Grönområdena måste förvaltas, vårdas och vidareutvecklas på ett sådant sätt att Skövdes karaktär bevaras och förstärks.

Vid planering av nya mark- och exploateringsområden bör en översiktlig inventering av naturmiljön göras så tidigt som möjligt för att på ett bra sätt kunna beakta värdefulla träd, buskar, stenmurar med mera i den fortsatta planeringen.

Grönstrukturen och dess funktion ska beaktas vid all planering av framtida markanvändning. Exploatering i grönområden som ligger insprängda i befintlig bebyggelse bör så långt som det är möjligt undvikas.

Gröna stråk ska binda samman tätortens bostadsområden med tätortsnära, attraktiva natur- och friluftsområden.

Ett kompensationsystem bör utarbetas för att kunna hålla en balans mellan grönytor och hårdgjorda ytor. Syftet med ett sådant system är att andelen hårdgjorda ytor inte ska öka vid ny exploatering samtidigt som den totala andelen grönytor i en tätort minskar. Kompensations-systemet bör även beskriva åtgärder för enskilda träd.

Kommunens naturvårdsprogram är ett viktigt planeringsunderlag som ska beaktas. Åtgärder bör inte vidtas och anläggningar bör inte uppföras i eller i direkt anslutning till områden med högsta naturvärde (klass 1) om detta påverkas negativt, och inte heller inom eller i direkt anslutning till område med hotade eller sällsynta arter och livsmiljöer om dessa påverkas negativt i väsentlig grad.

Vid områden med mycket höga naturvärden (klass 2) ska stor hänsyn tas vid planering av åtgärder och anläggningar i eller i direkt anslutning till dessa. Åtgärder bör inte vidtas och anläggningar bör inte uppföras där stora värden för naturvård, friluftsliv eller landskapsbild påtagligt skadas eller där nämnvärd påverkan på vattenstånd, vattenföring eller vattenkvalitet kan uppkomma. Särskild hänsyn ska utöver miljöcertifiering av skogsbruket tas i de områden som angränsar till bebyggelse, samt utgör friluftsområden för att bevara rekreationsvärden och sociala värden.

Grönstrukturen och dess funktion ska beaktas vid all planering av framtida markanvändning.

Skyddsvärda träd

Få miljöer är så artrika som gamla och grova lövträd. De trädmiljöer som finns i det svenska kulturlandskapet är i flera avseenden unika i ett internationellt perspektiv. Skövde har en stor rikedom av skyddsvärda träd både inne i tätorterna, i skogen och i kulturlandskapet. Följande riktlinjer gäller beträffande skyddsvärda träd:

- Kommunen använder inte gamla, grova, ihåliga och döda träd som trädbränsle.
- Träddepåer görs tillgängliga för berörda aktörer.
- Antalet särskilt skyddsvärda träd i alléer samt inom parker, gårdsmiljöer och tätorter minskas ej på grund av avverkning, där alternativ finns. Beskärning och stabilisering som metod för att bevara dessa träd preciseras i uppdragsbeställningar till utförare och används normalt i arbetet med dessa träd.
- Vid nyplantering inom parker, gårdsmiljöer och tätorter används till övervägande del det eller de trädslag som är värdebärande och typiskt för traktens kulturlandskap.
- En trädvårdsplan med nödvändiga åtgärder för att vidmakthålla särskilt skyddsvärda träd ska tas fram.

En inventering av skyddsvärda träd är gjord i de nordvästra delarna av kommunen. Denna kommer att kompletteras med resten av kommunen och inventeringarna kommer att följas upp med praktiska insatser för träd med skötselbehov.

Tysta områden och stora opåverkade områden

Mål och riktlinjer

Det finns fem områden i Skövde kommun där det finns goda förutsättningar att uppleva tystnad. Exploateringar inom dessa områden bör nogsamt vägas mot förutsättningarna som tyst område.

Kommunen anser även att utpekade tysta områden motsvaras av kommunens stora opåverkade områden.

De fem områdena är:

1. Östen
2. Vristulven
3. Klyftamon
4. Blängsmossen
5. Sydbillingen

Hälsa och säkerhet

Under rubriken hälsa och säkerhet beskriver ÖP 2025 ett antal gällande riktlinjer som ska följas vid planering och byggande. För att läsa vad som gäller för dessa hänvisas till huvuddokumentet.

- Skred
- Radon
- Buller
- Vibrationer
- Elektromagnetiska fält
- Hästhållning och bebyggelse
- Förorenad mark
- Hantering av farliga ämnen
- Bensinstationer

Transport av farligt gods

Farligt gods är ett samlingsbegrepp för ämnen och produkter som har sådana farliga egenskaper att de kan skada människor, miljö, egendom och annat gods om de inte hanteras rätt under transport eller skyddas mot yttre hot som stöld eller skadegörelse.

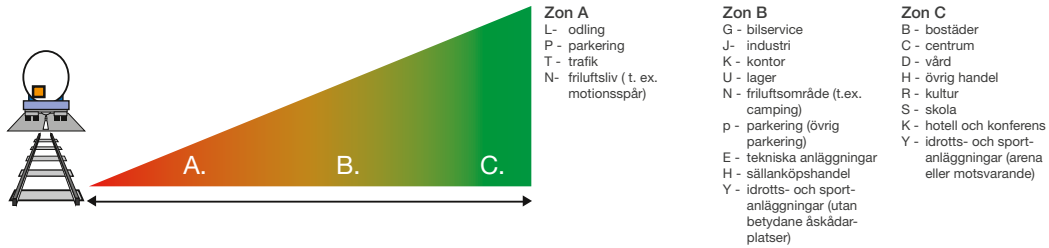
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap har fattat beslut om vägar som är rekommenderade för transport av farligt gods. Dessa är:

- Väg 49 från Skövde till Skara.
- Väg 46 till Falköping.
- Väg 26 från Tidaholm via Skövde till Mariestad.
- Väg 49 från Skövde till Karlsborg.
- Väg 194 till Hjo.
- Väg 2891 till Vårsås.
- Väg 200 till Väring och mellan Tidän och Moholm.

Förbud finns mot transport av farligt gods på Hjovägen, sträckan mellan Mariestadsvägen och Kanikegränd, lokal trafikföreskrift 2004, samt på väg 2747 mellan Lerdala och Timmersdala. Uppställningsplats och omlastningsplats för farligt gods är godsterminal Mariesjö.

Mål och riktlinjer för farligt gods

Länsstyrelserna i Skåne, Stockholms och Västra Götalands län har utarbetat en riskpolicy för markanvändning intill transportleder för farligt gods för att ge en vägledning i hur markanvändning, avstånd och riskhantering bör beaktas i samband med planprocessen i anslutning till trafikleder för farligt gods. Riskpolicyn innebär att riskhanteringsprocessen ska beaktas i

framtagandet av detaljplaner inom 150 meters avstånd från en farligt godsled. Riskpolicyns riskhanteringsavstånd är indelad i tre zoner utan fasta gränser, riskbilden för det aktuella planområdet är avgörande för markanvändningen. Zonerna representerar möjlig markanvändning i förhållande till transportled för farligt gods -väg och järnväg.

Täktverksamhet

Mål och riktlinjer

Cementa

Kalkstensfyndigheten i Cementas stenbrott är av riksintresse enligt miljöbalken 3 kap, 7 §. Miljödömsstolen har lämnat tillstånd enligt miljöbalken att bedriva täktverksamhet omfattande kalkstensbrytning och moräntäkt till och med 2017-03-01. Enligt domslutet krävs inte någon tillståndsprovning enligt 7 kap, 28 § miljöbalken.

En utökning av täktområdet vid Cementa (Våmb) måste noga vägas mellan olika motstående nationella, regionala och lokala intressen. Kalkstensfyndigheten ligger även inom områden av riksintresse för naturvård och friluftsliv.

Billingsryd

Diabasfyndigheten är av riksintresse enligt miljöbalken 3 kap, 7 §. Beslut om tillstånd att bedriva bergtäkt, krossning och övriga till täkten hörande verksamheter har lämnats av Länsstyrelsen i Västra Götaland till 2019-12-31. Länsstyrelsen medger även tillstånd till verksamheten enligt miljöbalken 7 kap, 28 §. Området ligger även inom riksintresse för naturvård och friluftsliv. I anslutning till täkten finns en kross- och asfaltsanläggning. Kommunen är markägare och arrenderar ut marken till drivande täktföretag för diabasbrytning till mineralullstillverkning. Nuvarande arrendekontrakt med kommunen gäller till 2014-12-31. Förhandling förs om förlängning av arrendeaftalet, dock som längst till 2021-12-31.

Kommunens långsiktiga målsättning är att täktverksamheten ska upphöra och att området ska nyttjas för kommunens fortsatta bostadsexpansion.

Rådene

I Rådene finns en kalkstensfyndighet som är utpekad som riksintresse för mineral enligt miljöbalken 3 kap, 7 §. Någon avgränsning av fyndigheten är inte fastställd. Stora delar av detta område är även av riksintresse för natur- och kulturvärden.

Då de tre olika riksintressena inte är förenliga anser kommunen att riksintressena för natur- och kulturvärdena lämpligast främjar en långsiktig hushållning med marken, vatten och den fysiska miljön i övrigt (MB 3:10). Natur- och kulturvärdena i detta område bör prioriteras.

Vatten

Mål och riktlinjer

Det övergripande syftet för EU:s ramdirektiv för vatten är att förvalta och förbättra tillståndet i landets sjöar, vattendrag, kustvatten och grundvatten. Detta är därför grunden i mycket utav det vattenförvaltningsarbete som bedrivs. Målet är också att inom en generation ha uppnått de två av riksdagen antagna nationella miljökvalitetsmål som berör vattenförvaltning, Grundvatten av god kvalitet och Levande sjöar och vattendrag.

I övrigt ska det prioriterade utvecklingsområdet Natur och miljö i Vision Skövde 2025 stödjas i det övergripande vattenförvaltningsarbetet i Skövde kommun.

Det är angeläget och viktigt att vattendragens värden och vattenkvalitet beaktas i planering och byggande.

Ösan är hårt belastat av kväveutsläpp och tål inte ytterligare förhöjda näringshalter. Vattendraget hyser skyddsvärda arter och stammar av fisk. Anläggningar som på ett negativt sätt kan påverka kväve- och fosforhalter måste undvikas.

Det är angeläget och viktigt att vattendragens värden och vattenkvalitet beaktas i planering och byggande.

Dagvatten

En dagvattenpolicy med riktlinjer för dagvattenhantering i Skövde kommun antogs av kommunstyrelsen 2011-02-14. Syftet med att upprätta riktlinjer för dagvattenhantering är att skapa genomtänkta, miljöanpassade och kostnadseffektiva strategier för att ta om hand och i möjligaste mån minska mängden dagvatten.

I första hand ska lokalt omhändertagande av dagvatten (LOD), användas. Där LOD inte kan genomföras ska öppen dagvattenavledning och fördröjning genomföras. Endast då markförhållandena eller andra förutsättningar talar emot LOD eller öppen dagvattenavledning får dagvattnet avledas i ledning. I riktlinjerna finns också ansvarsfördelningen för dagvattenhanteringen beskriven för kommunstyrelsen, Miljönämnden östra Skaraborg, byggnadsnämnden, lantmäterimyndigheten, tekniska nämnden samt fastighetsägaren.

Det finns två sjöar utan ytvattenavlopp som tar emot dagvatten, Havstenasjön och Sjötorpsjön. Dessa är särskilt ömtåliga ur föroreningssynpunkt. Karstorpssjön ligger inom ett skyddsområde för vattentäkt och därför ska exempelvis dagvatten in till både sjön och området begränsas.

Avloppsreningsverk

En långsiktig VA-plan för hur man hanterar Skövdes ökade befolkningsmängd och belastning på VA-nätet bör tas fram.

Skövde stads befolkningsmängd ökar enligt ÖP 2025 i huvudsak åt nordost, vilket medför att huvuddelen av belastningsökningen på spillvattennätet kommer att behöva pumpas till Stads-
kvarns reningsverk. Konsekvenserna för detta tillsammans med de redan betydande pumpin-
satserna för spillvatten från befintliga områden norr om Lunden inklusive tätorterna norr och
österut, bör utredas. Vidare bör eventuellt mark tas i anspråk för ett helt nytt reningsverk eller
olika alternativa lösningar för spillvattenrening exempelvis inom planerade områden i nordöstra
delen av Skövde tätort.

I VA-planen bör också ingå hur man ser på anslutningar till spill- och dricksvattennät av sam-
manhållen bebyggelse, så kallade omvandlingsområden, inom kommunen i stort.

Vindkraft

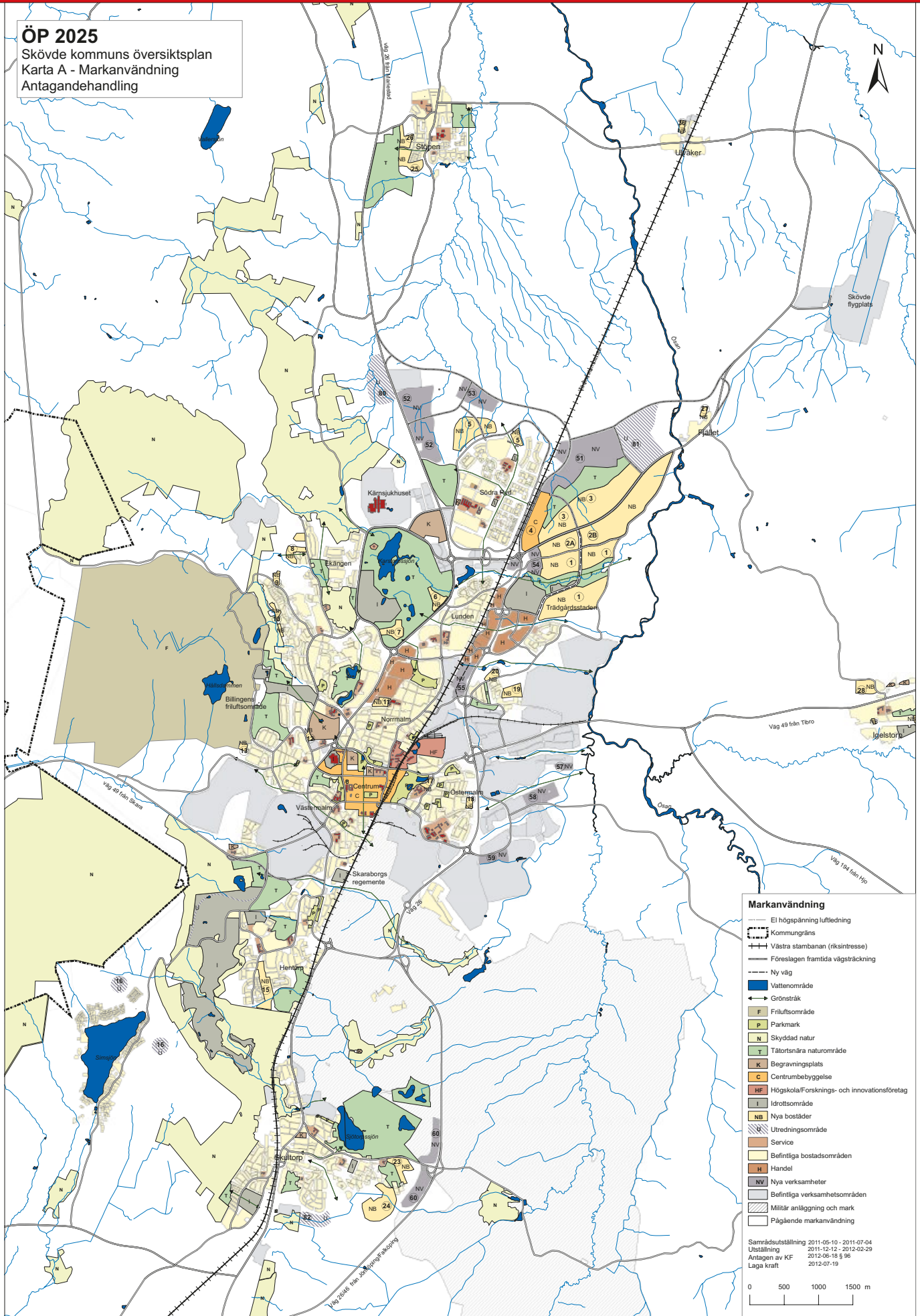
I juni 2010 antog kommunfullmäktige Skövde vindkraftsplan, som är ett tematiskt tillägg till
översiktsplanen. Vindkraftsplanen redovisar prioriterade områden som bedöms lämpliga för
etablering av vindkraftverk. Vindkraftsplanen redovisar också områden som bedöms vara
olämpliga samt områden där stor restriktivitet ska råda. Vidare anger planen råd och riktlinjer
vid prövning och handläggning av vindkraftsärenden.

För prioriterade områden som ligger inom försvarets stoppområde (hinderfria området runt
Karlsborgs flygplats) ska särskilt samråd ske med Försvarsmakten för att utesluta en konflikt
med totalförsvaret inom dessa områden. För mer detaljerad information, läs i Skövde vind-
kraftsplan.

ÖP 2025

Skövde kommuns översiktsplan
Karta A - Markanvändning
Antagandehandling

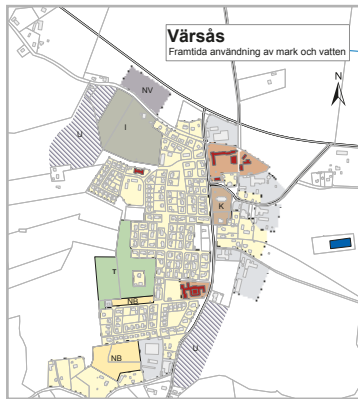
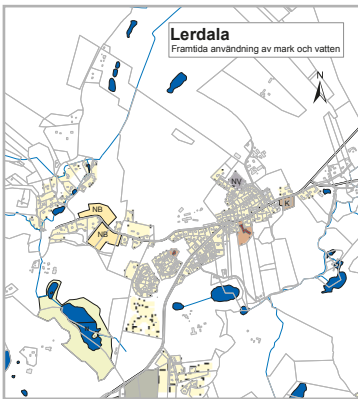
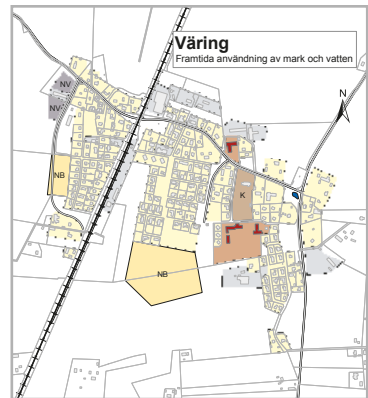
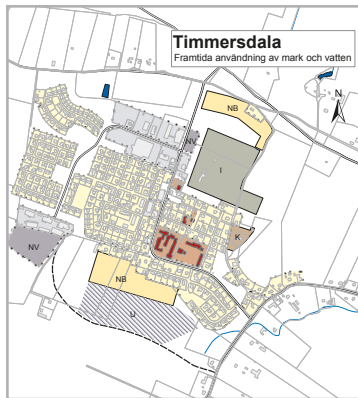
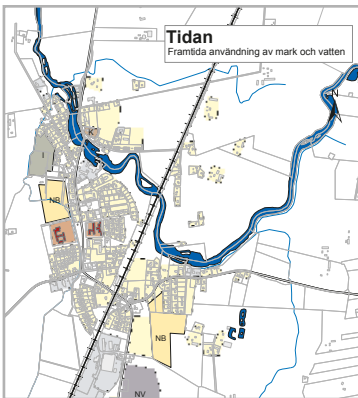
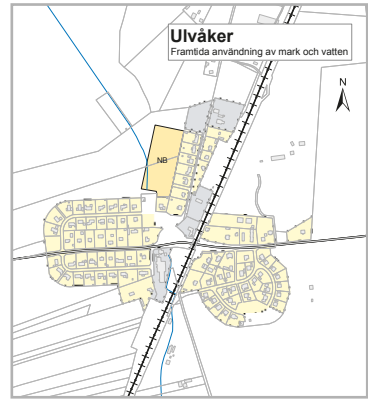
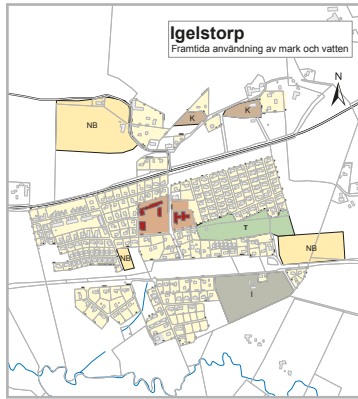
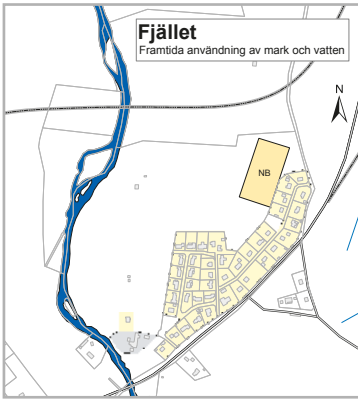

Markanvändning

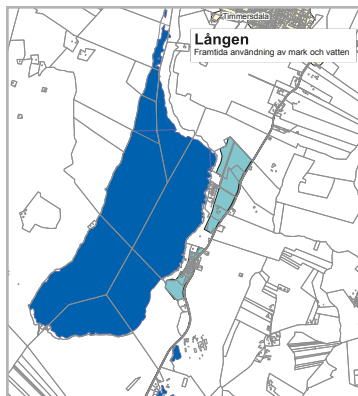
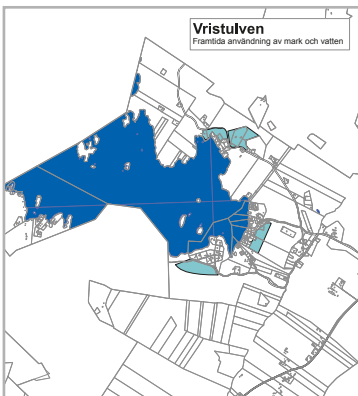
- El högspänning luftledning
- Kommungräns
- Västra stambanan (riksintresse)
- Föreslagen framtida vägsträckning
- Ny väg
- Vattenområde
- Grönstråk
- Friluftsområde
- Parkmark
- Skyddad natur
- Tätortsnära naturområde
- Begravningsplats
- Centrumbebyggelse
- Högskola/Forsknings- och innovationsföretag
- Idrottsområde
- Nya bostäder
- Utredningsområde
- Service
- Befintliga bostadsområden
- Handel
- Nya verksamheter
- Befintliga verksamhetsområden
- Militär anläggning och mark
- Pågående markanvändning

Samrådsställning 2011-05-10 - 2011-07-04
Utställning 2011-12-15 - 2012-02-29
Antagen av KF 2012-06-18 § 96
Laga kraft 2012-07-19

0 500 1000 1500 m

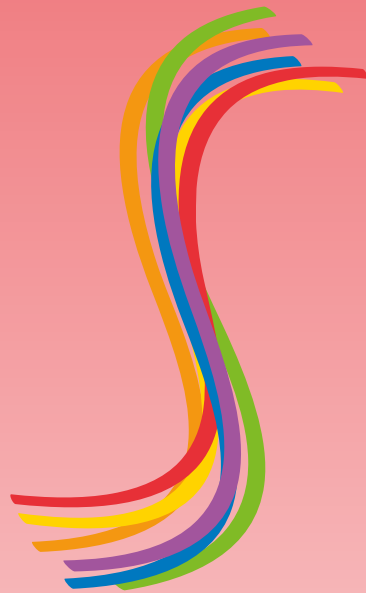
LIS-områden

Kom ihåg!

- Översiktsplanen ÖP 2025 ser till helhet och sammanhang och berör kommunens samtliga ansvarsområden
- Den ger ett långsiktigt underlag för beslut och kopplar den fysiska planeringen till välfärd och tillväxt
- Den är framtagen i en demokratisk process och antogs av kommunfullmäktige i juni 2012
- Du hittar ÖP 2025 i sin helhet på www.skovde.se/oversiktsplan

ÖP 2025 är ett verktyg för
förverkligandet av Vision Skövde 2025

